

ANNE-BABA DAVRANIŞLARININ ÇOCUK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Çocuğun zeka ve kişilik gelişiminin temelinde annenin ve babanın davranışlarını buluyoruz. Onların tek tek kişilikleri, birbirlerine olan davranış ve tutumları ve çocuklarına gösterdikleri ilgi ve davranış biçimleri gerçekten çok önemlidir. Çocuğun zeka ve kişilik gelişiminde, özellikle anne ve baba davranışlarının büyük rolü vardır.

Bazı çocuk ileriki yaşamında tıpkı anne ve babası gibi davranır.

Bazı çocuk öyle zorlanmıştı ki, reaksiyon olarak, kendisine yöneltilen davranış ve eğitim tarzının tam tersini seçer. Doğru ya da yanlış olduğunu gözetmeden... İçinde birikmiş acı ve sorunlar nedeni ile...

Bazıları da, kendi anne ve baba davranışlarını bilinçli bir yorum süzgecinden geçirir ve en iyisini, en doğrusunu uygulamaya çalışır.

- “Benim doktor olmamı isterdi, annem... Olamadım.. Bari oğlum doktor olsun. Bunu sağlamak zorundayım...”

YA DA

- “Okutmak için boşuna zorladılar beni... Zamanım boş yere harcandı. Ben çocuğumu okutmayacağım. Bir an önce hayata atılsın ve para kazansın.”

YA DA

- “Onun annesi ve babası olarak görevimizi seve seve yapacağız. Neye yeteneği varsa ve ne olmak isterse öyle olsun. Eğitmek, yetiştirmek, mutlu ve verimli olmasına yardım etmek en büyük görevimiz bizim...”

Bu ve benzeri davranışlara çok sık rastlamaktayız. Genellikle çocukların öğrenim ve eğitimlerinde anne ve babanın, idealleri büyük rol oynamaktadır. Çocuklarında adeta kendilerini gerçekleştirmek istemektedirler. Kişilik özellikleri tam gelişmemiş olan “BÜYÜK ÇOCUKLAR” dır bunlar... Kendi geçmişlerinden , kendi çocukluk sorunlarından sıyrılamamış olan büyük çocuklardır.

Çocuk hep inceler; bilir misiniz? Belli ederek ya da etmeyerek çocuk hep inceler. Ve zamanı gelince öyle bir konuşur ki şaşırır büyükler.

ÇOCUĞUN KİŞİLİK GELİŞİMİ VE KARDEŞLİK SIRASI

Çocuğun benlik gelişimi iki yaşından itibaren gelişmeye başlar. Çocuk ailesinin de yardımıyla kendi kendini tanır ve değerlendirir. Kişisel özelliklerinin yanı başında annesinin, babasının, ailesinin ve çevresinin ona olan davranışları yer almaktadır. Aile ve çevre etkileri kişilik gelişiminin çok önemli faktörleridir. Aynı ortamlarda, aynı şartlarda ve farklı eğitimle yetiştirilen kardeşler arasında görülen ayrıcalık bu gerçeği kanıtlamaktadır. Hatta kardeşlik sırasında bile anne ve babanın çocuklarına olan farklı davranışları, onların kişilik gelişimlerinde önemli rol oynamaktadır.

Tek çocuk genellikle yalnız, güvensiz ve egosantrik çocuktur. Yani, kendisini dünyanın merkezi gibi düşünür. Aile çevresinin, özellikle aile büyüklerinin kendisine gösterdikleri önceliğe çok alışmış ve bunu adeta bir hak olarak kabul etmiştir. Devamlı olarak büyüklerinden yardım ve destek bekler. Hemen her isteğinin yerine getirilmesine alışmıştır.

Tek çocuğun çevre ve arkadaşlık ilişkileri sağlıklı gelişemez. Çünkü çocuk başkalarını da ailesi gibi kullanmak isteyince dirençle karşılaşacaktır. Hemen her çocuk yeni doğan kardeşini kıskanır. Annesinin ve çevresinin tek insanı, tek sevgilisi iken birden bire tahtını kaybetme tehlikesi ile karşılaşan bir hükümdar gibidir. *İkinci plana itilme üzüntüsünün yanı sıra, annesini paylaşma sorunu onu son derece üzer.*

Kardeşlik sırası, yönünden en küçük çocuk olmak, tek çocuk olmaya kısmen benzer. İlgi çeken, sevilen, hep küçükmüş, hep küçükmüş gibi davranılan çocuktur. Abla ya da abileri olması açısından şanslıdır. Yapayalnız değildir. Paylaşmaya az çok alıştırılmıştır. Yine de tüm işleri, tüm sorumlulukları büyükleri tarafından benimsenip çözümlenir. Küçük çocuğun sorumluluk duygusu çok geç gelişir. İlgi, sevgi, şefkat yönünden ise söylenecek söz yoktur. Hepsini bol bol almanın mutluluğunu yaşar.

Rehberlik Servisi